

Posudek na diplomovou práci **Karolíny Kumžákové**
Klíčové kompetence očima češtináře

Problém, na který kolegyně Karolína Kumžáková zvoleným tématem své diplomové práce reaguje, patří k nejaktuálnějším v té oblasti praxe, ke které se náš obor vztahuje, tedy k vyučování. Problém spočívá v malé – jak alespoň ukazují dosavadní vyhodnocení a šetření – úspěšnosti kurikulární reformy, která byla zhruba před deseti lety na našich školách zahájena a která přirozeně zasáhla také češtináře. V posledních letech byla publikována řada studií, které hledají příčiny tohoto relativního neúspěchu, případně navrhují další opatření, která by mohla situaci zlepšit.

Práce kol. Kumžákové se do této linie důstojně řadí. Vyšla z faktu, který se jeví jako platný, totiž že jedním ze základních předpokladů (nejde přirozeně o předpoklad jediný) úspěšnosti kurikulární reformy je její pochopení a přijetí učiteli, kteří ji mají uskutečňovat, a zaměřila svůj výzkum na učitele češtiny, přesněji na zjištění, jaké mají znalosti základních pojmů a tezí spojených s reformou, jaké mají zkušenosti s jejím zaváděním do praxe a jaký k ní zaujímají postoj. Výsledky jejího šetření v některých aspektech potvrzují dosavadní zjištění jiných autorů, že znalost principů kurikulární reformy mezi učiteli (u Karolíny Kumžákové jde o češtináře, s nimiž se setkala) je relativně nízká a jejich zkušenosti omezené, v jiných ohledech je korigují (učitelé nemají k reformě vztah záporný, i když jsou kritičtí k jejímu zavádění do praxe). Autorka tedy splnila nepochybně cíl, který si stanovila, a její práce přináší původní, byť samozřejmě dílčí příspěvek k rozvoji oboru i k zlepšení výukové praxe.

Práce se zřetelně člení na část teoretickou a praktickou. Část teoretická je založena na studiu odborné literatury i programových dokumentů, a to domácích i zahraničních. Autorka jim věnovala zaslouženě dostatečnou pozornost a s problematikou kurikulární reformy, s vývojem ústředních pojmů, jakou jsou klíčové kompetence, standardy atd., se velmi dobře seznámila a s přehledem se v této problematice orientuje, pojednává o kurikulární reformě v našich školách a našem oboru v širokém, nejen domácím, ale evropském a světovém kontextu. Stejně důkladně se seznámila také s kritikou celé koncepce kompetenčního pojetí výuky. Oceňuji, že poznatky z literatury i z programových dokumentů samostatně zpracovává, vyhodnocuje a je schopna k nim zaujmout a vyjádřit zřetelný a vyvážený postoj.

Vlastní empirický výzkum provádí autorka formou vícenásobné případové studie (rozhovory s respondenty a jejich analýza; analýza školních vzdělávacích programů). I její provedení pokládám za úspěšné a výsledky, které přináší, za zajímavé a cenné. Po obsahové stránce předložená práce odpovídá požadavkům kladeným na kvalifikační práce tohoto typu. Také po formální stránce je předložený text na odpovídající úrovni.

Doporučuji práci k obhajobě a doporučuji hodnocení výborně.

Prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc.